

Poznań, dnia 20 kwietnia 2011r.

WK-0911/47B/2011

Pani
Romana Otto
p. o. Kierownika Miejskiego
Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Chodzieży

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) informuję o wynikach kontroli wydatków realizowanych w ramach Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Miejskim Ośrodku Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r. na podstawie kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole, podpisanym w dniu 7 marca 2011 r., którego jeden egzemplarz został przekazany w dniu podpisania Kierownikowi Ośrodka.

Wyniki zakończonej kontroli, wykazały nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa przez pracowników w zakresie wykonywanych przez nich zadań, a także brakiem nadzoru ze strony kierownictwa, a mianowicie:

1. W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy zarówno ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.), jak i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), a także uregulowania wewnętrzne jednostki, tj.:
 - 1) w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 2/4/2005 z dnia 7 kwietnia 2005 r. Kierownika Miejskiego Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stwierdzono, że:
 - a) określone w załączniku nr 1 do ww. zarządzenia metody wyceny aktywów i pasywów nie obejmują wszystkich składników aktywów i pasywów oraz nie określają metod ustalenia wyniku finansowego.
 - b) w zakładowym planie kont nie zostały określone przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązanie z kontami księgi głównej.
 - c) opis systemu informatycznego nie zawiera wykazu stosowanych programów komputerowych z określeniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

- d) wykaz kont ksiąg jednostki nie jest zgodny ze stosowanym, co ustalono na podstawie zakładowego planu kont oraz zestawienia obrotów i sald kont ksiąg jednostki sporządzonego na dzień 31.12.2009 r. W 2009 r. operacje gospodarcze ewidencjonowane były na kontach bilansowych, tj.: 131 - „Rachunek bieżący dochodów własnych”, 133 - „Konto rozrachunkowe dotacji”, 224 - „Rozrachunki z tytułu przekazanych dotacji”, 300 - „Rozliczenie zakupu”, 700 - „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia”, które nie zostały ujęte w Zakładowym planie kont obowiązującym w 2009 r.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

- 2) zewnętrzne dowody księgowe (faktury, rachunki) oraz wyciągi bankowe nie zawierały informacji o stwierdzeniu sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja). Dowodom księgowym nie nadawano numeru identyfikacyjnego. Powyższe stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 1 i 6 ustawy,
- 3) w okresie od marca do września 2009 r. na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, ewidencjonowano należności i zobowiązania wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia, tj. na koncie ujmowane były należności i zobowiązania wobec pracowników z tytułu poleceń wyjazdu służbowego pracowników jednostki, zamiast na koncie 234 - „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, czym naruszono zasady funkcjonowania konta określone w załączniku Nr 2 do rozporządzenia.

2. Stwierdzono przypadki zapłaty zobowiązań wynikających z faktur po wyznaczonych przez kontrahentów terminach płatności, co stanowiło naruszenie art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.). Powyższe nie skutkowało naliczeniem odsetek za zwłokę w spłacie zobowiązań.
3. W planie finansowym Miejskiego Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zamiast w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Chodzieży zaplanowane zostały wydatki budżetowe w § 2830 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych tj. CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej, na prowadzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Chodzieży. Dotacja celowa dla CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej w łącznej kwocie 11.000 zł (w tym z rozdziału 85153 - kwota 4.000 zł i rozdziału 85154 - kwota 7.000 zł) przekazana została w 3 ratach w dniach: I transza dnia 17.06.2009 r. kwota 2.750 zł, II transza dnia 27.08.2009 r. kwota 2.750 zł, III i IV transza dnia 15.12.2009 r. kwota 5.500 zł. Przekazywane dotacje ujmowano w księgach jednostki Wn 224 Ma 130. Z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 224 oraz Polecenia księgowania nr 13/12/09 z dnia 31.12.2009 r. sporządzonego przez Głównego Księgowego MORPA, na kwotę 11.000 r., o treści: „rozliczenie dotacji” dekretacja Wn 810 Ma 224 wynika, iż wartość dotacji wykorzystanej i rozliczonej ujęto w księgach jednostki na kontach Wn 810 Ma 224. Do dowodu PK nr 13/12/09 z dnia 31.12.2009 r. dołączone zostało zestawienie rozliczonych dotacji celowych udzielonych przez MORPA w okresie od 1.05.2009 r. do 31.12.2009 r., w treści którego podane zostało:

„Nazwa jednostki której przekazano dotację: Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej ul. Os. Orła Białego 20 62-200 Gniezno (prowadzenie świetlicy środowiskowej),

Kwota przekazanej dotacji: 11.000 zł,

Okres na jaki przekazano dotację: od 01.05.2009 r. do 31.12.2009 r.

Kwota dotacji rozliczonej: 11.000 zł,

Kwota dotacji do zwrotu: 0”

Zestawienie zatwierdzone zostało przez p.o. Kierownika dnia 02.01.2010 r.”.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 176 ust. 1 i art. 186 ust. 3 i 4 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca o finansach publicznych, a obecnie art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) obowiązującej od 01.01.2010 r.

W złożonym wyjaśnieniu w sprawie przekazania przez MORPA dotacji dla Archidiecezji Gnieźnieńskiej CARITAS - świetlica środowiskowa sióstr Serafitek p. R. Otto - p.o. Kierownika podała:

„(...) odnośnie dotacji dla Archidiecezji Gnieźnieńskiej jCARITAS, której podlega świetlica środowiskowa w Chodzieży dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych prowadzonej przez Siostry Serafityki nadmieniam, że Miejski Ośrodek przekazał dotację na prowadzenie ww. świetlicy Siostr Serafitek w celu pomocy w realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych z dziećmi z rodzin alkoholowych.

Nadmieniam, że MORPA w 2009 r. zlikwidowała jedną ze swoich świetlic socjoterapeutycznych przy Szkole Podstawowej Nr 3 a dzieci uczęszczające do tejże świetlicy zostały zakwalifikowane do Świetlicy środowiskowej Sióstr Serafitek, gdzie nadal uczęszczają.”.

Umowa „o realizację zadania z zakresu ochrony zdrowia i przeciwdziałania patologiom społecznym” zawarta w dniu 01.06.2009 r. z mocą obowiązywania od 01.05.2009 r. w Chodzieży pomiędzy Burmistrzem Miasta Chodzieży a CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Z treści zawartej umowy wynika:

„§1. 1. Zleceniodawca zleca Zleceniobiorcy realizację zadania z zakresu ochrony zdrowia i przeciwdziałania patologiom społecznym na podstawie art. 13 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie polegającego na Prowadzeniu świetlicy środowiskowej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Chodzieży.

2. Na realizację wyżej wymienionego zadania Zleceniodawca udziela Zleceniobiorcy dotacji celowej w wysokości 11.000 zł.

3. Przyznane środki finansowe w wysokości 11.000 zł zostaną przekazane na rachunek bankowy PKO BP Nr 11 1090 1317 0000 0001 0433 7332 w tym:

I transza w wys. 2.750 zł (...) do dnia 30.06.2009 r.

II transza w wys. 2.750 z (...) do dnia 31.08.2009 r.

III transza w wys. 2.750 zł (...) do dnia 30.10.2009 r.

IV transza w wys. 2.750 zł (...) do dnia 18.12.2009 r.

5. Termin realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, ustala się na okres: od dnia 01.05.2009 r. do dnia 31.12.2009 r.

6. Placówką upoważnioną przez Zleceniobiorcę do bezpośredniego wykonywania powyższego zadania jest świetlica środowiskowa „Promyk Dobra” z siedzibą przy ul. Ujskiej w Chodzieży, podlegająca pod CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej.(...).

§ 3. Przyznanie środki finansowe (...) Zleceniobiorca zobowiązuje się wykorzystać do dnia 31.12.2009 r. Środki finansowe niewykorzystane do tego terminu Zleceniobiorca zobowiązuje się zwrócić wraz z odsetkami w terminie do dnia 30.12.2009 r. na rachunek bankowy zleceniodawcy 87 1090 1317 0000 0001 0241 7595.”.

Wskazany w ww. umowie rachunek bankowy, na który podlegałyby zwrotowi niewykorzystane do dnia 31.12.2009 r. przez Zleceniobiorcę środki jest rachunkiem, którego posiadaczem jest Miejski Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży.

Umowa podpisana została po stronie Zleceniobiorcy przez Dyrektora CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej po stronie Zleceniodawcy przez Burmistrza Miasta. Umowa nie została kontrasygnowana przez Skarbnika.

4. W zakresie wydatków związanych z podróżami służbowymi, stwierdzono, że:

- 1) w przypadku 4 poleceń wyjazdu służbowego (Nr: 3, 4/03/09, 5/04/09, 7/05/2009) nieprawidłowo wyliczono koszty przejazdu a w 2 przypadkach (Nr: 10/06, 12/07/09) nie wpisano liczby przejechanych kilometrów. Stosownie do § 5 ust 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.) – na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy. W takim przypadku pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088, ze zm.),
- 2) w 1 przypadku w zapisach polecenia służbowego (Nr 9/06/2009) dokonano wymazywania za pomocą korektora – stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21, oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek,
- 3) w 14 przypadkach na 17 skontrolowanych - polecenia wyjazdu służbowego nie spełniały wymogów określonych art. 21 ust. 1 pkt 6) ustawy o rachunkowości, które stanowią, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

5. Zasady wypłaty wynagrodzeń członków Miejskiej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży określone zostały w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w części VI pn.: „Zasady Wynagradzania Członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodzieży.”. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w programie za pracę i udział w posiedzeniach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustalono wynagrodzenie w wysokości 120 zł brutto miesięcznie na podstawie umowy zlecenia (po przedstawieniu listy obecności). Z członkami MKRPA zawarte zostały umowy zlecenia, w których określono, że wynagrodzenie wypłacane będzie raz na kwartał. Z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, że podstawą wypłaty wynagrodzenia dla członków gminnych komisji jest akt powołujący gminną komisję wydany przez Burmistrza (art. 4¹ ust. 3 ustawy) na zasadach określonych przez radę w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 4¹ ust. 5 ustawy). Członkostwo w komisji uzyskuje się z chwilą powołania i nie dochodzi w tym przypadku do nawiązania stosunku cywilnoprawnego a zatem brak jest prawnej możliwości zawarcia umowy cywilnoprawnej z członkami komisji.

W zakresie wypłacania wynagrodzeń członkom Komisji kontrolą objęto wynagrodzenia za miesiąc: styczeń, luty, marzec 2009 r. Z przedłożonej „listy płac Kwiecień 2009 umowy zlecenia nr 4” wynika, iż członkom komisji wypłacone zostało wynagrodzenie brutto w łącznej kwocie 1.560 zł, tj. o 120 zł za mało w związku błędnym naliczeniem wynagrodzenia przysługującego p. A. Z.-C., której wypłacono wynagrodzenie w wysokości

240 zł a z ustaleń kontroli wynika, że powinna otrzymać 360 zł brutto. Wynagrodzenie za udział w pracach komisji za miesiące styczeń- marzec wypłacone zostało dnia 06.04.2009 r.

Odpowiedzialność za powstałe nieprawidłowości ponoszą pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności i Kierownik jednostki poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa.

Przedstawiając Pani Kierownik ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, mianowicie:

1. Dostosować politykę rachunkowości w zakresie planu kont i zasad ich funkcjonowania do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, uzupełnić dokumentację przyjętych zasad rachunkowości o brakujące elementy, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm.).
2. Zobowiązać Głównego Księgowego do przestrzegania zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, określonych przepisami ustawy oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861), a w szczególności:
 - 1) na dowodach księgowych zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych; zapewnić poprawność dowodów księgowych będących podstawą zapisów księgowych,
 - 2) przestrzegać zasad funkcjonowania kont określonych w rozporządzeniu.
3. Przestrzegać obowiązku regulowania zaciągniętych zobowiązań w terminach wyznaczonych przez kontrahentów i wynikających z zawartych umów, mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którymi wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
4. Zaprzestać ujmowania w planie finansowym jednostki budżetowej wydatków na dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych. Zgodnie z art. 221 ust. 1 ustawy podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać dotacje na cele publiczne z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie zaś postanowieniem art. 249 ust. 3 i 4 dotacje udzielane z budżetu ujmuje się w planie finansowym Urzędu Gminy i Urząd powinien prowadzić ewidencję i rozliczenie tych dotacji.
5. Zwiększyć nadzór nad rozliczaniem kosztów podróży służbowych pracowników. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników aby:
 - za czas podróży służbowej naliczali i wypłacali pracownikom należne diety,
 - w odniesieniu do poleceń wyjazdu służbowego (dowodów księgowych) stosowali zasady wynikające z ustawy o rachunkowości.
6. Wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wypłacać w wysokości i za realizację zadań określonych w uchwalanym corocznie przez Radę Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zaprzestać zawierania umów cywilno-prawnych z członkami Komisji.

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Otrzymuje do wiadomości:
Burmistrz Miasta Chodzież

PREZES IZBY

2 up
Małgorzata Wróblewska

